

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219201419
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8219201419.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Milana Majerníka v spore žalobcu: B. K., G.. XX.XX.XXXX, K. M. XX/XX, XXX XX I.Ž. proti žalovanej: M. B., G.. XX.XX.XXXX, K. M. XX/XX, XXX XX I., zast. JUDr. Stanislav Súlety, advokát, so sídlom Nám. SNP 1, 085 01 Bardejov, IČO: 36 150 665, o vytýčenie hranice pozemku a určenie vlastníckeho práva s vypratáním nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 11. augusta 2021, č.k. 2C/21/2019-91 v spojení s opravným uznesením č.k. 2C/21/2019-125 zo dňa 25. júla 2022, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok v spojení s opravným uznesením.

Žalovaná má vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Súd prvej inštancie opravným uznesením zo dňa 25. júla 2022, č.k. 2C/21/2019-125 opravil záhlavie rozsudku v časti označenia žalovanej priezviskom (v správnom gramatickom tvare M. B.) a dátumu narodenia žalovanej (XX.XX.XXXX).

3. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanoveniami § 137 písm. a) a písm. c), § 132 ods. 1 až ods. 3, § 150 ods. 1, § 185 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 126 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“).

4. Žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 15.07.2019 domáhal voči žalovanej určenia, že „je vlastníkom k vyčlenenej časti podľa ZP znalca“ a uloženia povinnosti „na odstránenie postaveného plota jeho odpratáním, ako aj tejto časti nehnuteľnosti a to v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku“. Žalobca si uplatnil aj nárok na náhradu trov konania.

5. V podanej žalobe žalobca uviedol, že žalovaná postavila nový plot bez stavebného povolenia obce a bez jeho súhlasu medzi parcelami R. XXXX/X, XXXX/X a R. XXXX/X, XXXX/X v katastrálnom území obce I.. Priebeh postaveného plota viditeľne vykazuje posun do jeho parcely R. XXXX/X a R. XXXX/X a šírka za jej domom sa týmto zväčšila oproti pôvodnému priebehu, minimálne o 81 cm. Preto podal žalobu na súd, „aby bol prizvaný znalec súdom z odboru geodézie kartografie na mieste samom vytýčil lomové body mojich parciel R. XXXX/X a /X medzi parcelou žalovanej R. XXXX/X a R. XXXX/X“ a tak

určil priebeh hranice. Lomové body jeho pozemku sú trvalo označené podľa GP č. XXX-XXX-X zo dňa 17.11.1966 a GP č. XXX-XXX-XXX-XX z 09.02.1994, ktorý bol podkladom pre rozsudok súdu sp. zn. 7C/149/94-28, čo potvrdila správa katastra K..

6. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v žalobe netvrdil a listinnými dôkazmi bezpečne nepreukázal skutočnosti, na základe ktorých by súd jeho žalobe mohol vyhovieť. Predmetom žaloby je určenie vlastníckeho práva k pozemku, ktorý mu podľa jeho názoru neoprávnene zabrala žalovaná postavením oplotenia. Žalobca preto navrhoval, aby súd určil hranicu medzi susednými pozemkami a aby žalovaná bola povinná oplotenie odstrániť. V tejto súvislosti do konania predložil rozhodnutia orgánov pôsobiacich na úseku stavebného konania, z ktorých vyplýva, že podľa tvrdení žalobcu žalovaná postavila oplotenie aj na časti pozemku, o ktorom žalovaný tvrdil, že patrí do jeho vlastníctva. V tejto súvislosti žalobca poukazoval na geometrický plán geodeta B. O. zo dňa 18.09.2013, ktorý nie je úradne overený. Na základe námietky žalobcu vznesenej v rámci stavebného konania o dodatočné povolenie stavby stavebníka - žalovanej, príslušný stavebný úrad konanie prerušil a žalobcu odkázal na konanie pred súdom, predmetom ktorého je táto žaloba. Okrem toho žalobca do konania predložil odpovede Správy katastra K., ktorá mu okrem iného oznámila, že nezodpovedá za vykonanie nepovolenej stavby plota a že opravu vlastníckych hraníc je možné vykonať len na základe dohody medzi vlastníckymi pozemkami alebo na základe právoplatného rozsudku súdu.

7. Žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu namietala, že žalobca nepreukázal dôvodnosť nároku, keďže neprodukoval relevantné dôkazy, ktoré by podporovali jeho nárok. Tiež uviedla, že na základe tvrdení žalobcu nedokáže zaujať relevantnú procesnú obranu a navrhnúť dôkazy. Právny zástupca uviedol, že tu zjavne ide o posun hraníc medzi pozemkami. To je však povinný preukázať žalobca. Podľa žalovanej si túto procesnú povinnosť nesplnil.

8. Súd mal preukázané, na čo upozornil žalobcu v priebehu pojednávania, že petit žaloby je nevykonateľný a tiež žalobcu poučil o jeho práve na právnu pomoc, na možnosť späťvzatia žaloby a možnosť podať kvalifikovanú žalobu prostredníctvom subjektu poskytujúceho právne služby. Vo vzťahu k uvedeným upozorneniam a poučeniam súdu nebol žalobca aktívny, nebránil svoje práva, nepožiadal o odročenie pojednávania. Trval na tom, že všetko preukázal a navrhol, aby sa to vymeralo a aby to sedelo. Na tomto mieste súd pripomína, že len bdelym, nie spiacim patrí právo (vigilantibus iura scripta sunt). Ak by žalobca dostatočne dbal o svoje práva, nie je vylúčené, že v konaní mohol byť úspešný. Komunikácia súdu so žalobcom bola v priebehu pojednávania komplikovaná a náročná. Žalobca navrhol do konania pribrať znalca, ale nedokázal špecifikovať, aké odborné otázky má znalec zodpovedať. V tejto súvislosti uviedol, že to vie geodet O. a že súd si má dôkazy vyžiadať z katastra. O aké dôkazy by malo ísť, bližšie nešpecifikoval. Paradoxne vyznieva aj argument žalobcu a jeho odvolanie sa na geometrický plán geodeta B. O. č. XXXXXXXX-XX/XXXX zo dňa 18.09.2013, ktorý nebol úradne overený, ale o ktorý žalobca opieral svoj nárok, keďže tvrdil, že tento geometrický plán vykazuje posun do jeho pozemku.

9. Aj keď v danej veci je predmetom konania majetkové právo žalobcu, súd v civilnom sporovom konaní nemôže plniť funkciu vyhľadávacieho orgánu a tak dedukovať požiadavky a predstavy žalobcu. Nemôže plniť ani úlohu návodcu, ktorý by žalobcovi naznačil správny smer procesného postupu. V opačnom prípade by išlo o porušenie základného práva na rovnosť strán v konaní, a to na úkor protistrany. Súd si však splnil všeobecnú poučovaciu povinnosť a žalobcu poučil o jeho práve na právnu pomoc, ktorá vzhľadom na okolnosti danej veci a nedostatočnú procesnú aktivitu a právnu znalosť žalobcu, bola zvlášť významná. Žalobca v presvedčení, že všetko preukázal, toto právo nevyužil.

10. Tvrdenia v žalobe vrátane petitu, ako aj vo vyjadreniach žalobcu sú neúplnými skutkovými tvrdeniami, nepodporenými dostatočnými dôkazmi, ktoré bránia súdu rozhodnúť inak, než zamietnutím žaloby. Na to, aby žalobca mohol byť v konaní úspešný, nepostačujú tvrdenia a dôkazy, ktoré sú súčasťou spisu. Keďže žalobca neunesol bremeno dôkazu a ani bremeno tvrdenia, súd si spravil o spore svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslili strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Preto súd žalobu zamietol.

11. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná náhradu trov konania strane podľa pomeru jej úspechu vo veci. Vzhľadom na zamietnutie žaloby bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, ktorá tak má voči neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov

konania v plnom rozsahu. Súd v danej veci nezistil žiadne okolnosti, ktoré by v otázke náhrady trov konania odôvodňovali potrebu aplikácie § 257 Civilného sporového poriadku.

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal záver súdu prvej inštancie o tom, že neunesol dôkazné bremeno. Uviedol, že žiadal o nariadenie znaleckého posudku, aby znalec na mieste samom vytýčil lomové body jeho pozemku medzi žalovanou a žalobcom a tak určil priebeh hranice. Tvrdil, že ako dôkazy predložil Geometrický plán č. XXX-XXX-X z 17.11.1966 a Geometrický plán č. XXX-XXX-XXX-XX z 9.02.1994. Ak sa vytýčením znalca zistí, že postavený plot zasahuje do pozemku žalobcu, znalec túto časť vytýči a vyznačí na mieste samom. Vo vyjadrení zo dňa 3.9.2020 spochybnil tvrdenie právneho zástupcu žalovanej o vydanom stavebnom povolení k plotu. Rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby žalovanej bolo zrušené rozhodnutím Krajského stavebného úradu v O. z dňa 21.06.2011 č. XXXX-XXX/XXXX/A.. Podľa odvolateľa, geometrický plán vyhotovený B. O. W.-O. K., č. XXXXXXXX-XX z dňa 18.09.2013 neoverený Správou katastra preukázal, že plot postavený žalovanou je na parcele žalobcu, preto žiadal v konaní predvolať znalca O.. Žalobca namietal porušenie práva na spravodlivý súdny proces tým, že súd neprizval znalca do konania, nevykonal navrhnutý dôkaz, pribratie znalca do konania, to má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a bol nesprávne zistený skutkový stav veci. Navrhol odvolaciemu súdu, aby odvolaním napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. K odvolaniu žalobcu sa vyjadřila žalovaná. V celom rozsahu sa stotožňuje so skutkovým a právnym posúdením veci súdom prvej inštancie. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, ani bremeno tvrdenia. Z obsahu podaného odvolania nie je zrejmé, o ktorý odvolací dôvod opiera žalobca dôvodnosť podaného odvolania. Navrhla, aby odvolací súd v celom rozsahu potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a súčasne si uplatnila trovy odvolacieho konania.

14. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadřil žalobca. Navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie za účelom vykonania znaleckého posudku na mieste samom, a to zameraním lomových bodov.

15. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

16. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

17. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym zistením skutkového stavu a nesprávnym právnym zistením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

18. Podľa ust. § 123 Občianskeho zákonníka, vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

19. Podľa ust. § 124 Občianskeho zákonníka, všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

20. Podľa ust. § 126 odsek 1 Občianskeho zákonníka, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

21. Podľa ust. § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Preto najmä nesmie ohroziť susedovu stavbu alebo pozemok úpravami pozemku alebo úpravami stavby na ňom zriadenej bez toho, že by urobil dostatočné opatrenie na upevnenie stavby alebo pozemku, nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienením a vibráciami, nesmie nechať chované zvieratá vnikáť na susediaci pozemok a nešetrne, prípadne v nevhodnej ročnej dobe odstraňovať zo svojej pôdy korene stromu alebo odstraňovať vetvy stromu presahujúce na jeho pozemok.

22. Odvolaciu námietku o porušení práva na spravodlivý súdny proces a naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p. žalobca odôvodňuje nesprávnym procesným postupom súdu. Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie svojim jednostranným postupom zabránil žalobcovi uplatniť svoje práva na zabezpečenie dôkazu prizvaním znalca, ktorý by vniesol do konania pravdu a nepribratím znalca do konania došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, nevykonanie navrhnutého dôkazu prispelo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci a nebol úplne zistený skutkový stav.

23. K predmetnej námietke odvolací súd uvádza, že ju nepovažuje za dôvodnú z nasledovných dôvodov. K problematike porušenia práva na spravodlivý súdny proces vyjadrila názor tak právna veda ako i judikatúra súdov, na ktorú odvolací súd poukazuje: „Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (porovnaj IV. ÚS 252/04) „Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi „(porovnaj I. ÚS 50/04). „Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania“ (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03) (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23. 11. 2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010).

24. Podľa § 132 ods. 1 až ods. 3 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

25. Podľa § 181 ods. 4 CSP, ak strana alebo jej zástupca nie sú schopní predniesť podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia a označiť alebo predložiť dôkazy na ich preukázanie, súd im môže určiť lehotu na dodatočné splnenie tejto povinnosti. Po márnom uplynutí tejto lehoty nemusí súd na tieto skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy prihliadať. Tým nie sú dotknuté ustanovenia § 153 a 154.

26. Podľa § 153 ods. 1 až ods. 3 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

27. Podľa § 154 CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

28. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenu súdu prvej inštancie domáhal určenia, že je vlastníkom k vyčlenenej časti podľa ZP znalca a žiadal uložiť povinnosť žalovanej, aby odstránila postavený plot jeho odprataním ako aj tejto časti nehnuteľnosti a to v lehote do 30 dní od právoplatnosti

rozsudku. Žalobca označil sporné parcely ako parcely R. XXXX/X a R. XXXX/X vo vlastníctve žalovanej a parcely R. XXXX/X a R. XXXX/X v vlastníctve žalobcu. Poukázal na Geometrický plán č. XXX-XXX-X zo dňa 7.11.1966 a Geometrický plán č. XXX-XXX-XXX-XX z dňa 09.02.1994, ktorý bol podkladom rozsudku sp.zn. 7C/149/94-28 zo dňa 03.11.1994, geometrické plány, o ktoré opiera svoj nárok žalobca súdu nepredložil.

29. K žalobe ako dôkazy predložil rozsudok Okresného súdu Bardejov sp.zn. 7C/149/94-28 zo dňa 3.11.1994, z ktorého vyplýva, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti C orná pôda a KN XXXX/X tak ako sú zakreslené v geometrickom pláne W. a.s. O., pobočka XXX K. č. XXX-XXX-XXX-XX zo dňa 9.2.1994. V ďalšom žalobca predložil odpoveď Správy katastra K. zo dňa 28.02.2012, 18.01.2011 a zo dňa 24.04.2012, z ktorých okrem iného vyplýva, že Správa katastra nezodpovedá za vykonanie nepovolenej stavby plota a opravu vlastníckych hraníc je možné vykonať len na základe dohody medzi vlastními pozemkov alebo na základe právoplatného rozsudku súdu.

30. V priebehu konania bolo ďalej predložené Rozhodnutie Obce I. zo dňa 28.03.2010, č. XXX/XXXX Y. XXX-XX o dodatočnom povolení stavby čast' oplotenia, betónovej podmurovky a oporného múru na parcele č. KN XXXX/X a XXXX/X v kat. území I., Rozhodnutie U. I. zo dňa 15.01.2014 č. XXX/XXXX Y. XXX-XX, ktorým prerušil stavebné konanie a odkázal žalobcu na súd vo veci občianskoprávnej námietky postavenie časti oplotenia, Rozhodnutie Krajského stavebného úradu v O. zo dňa 21.06.2011 č. XXXX-XXX/XXXX/A., ktorým zrušil Rozhodnutie Obce I. č. XXX/XXXX Y. XX-XX zo dňa 28.03.2010 a vec vrátil správnomu orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie.

31. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana sporu má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana sporu, ktorá tieto povinnosti nesplnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana sporu nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia, a že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti strany sporu, ktorá nesplnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázané vôbec).

32. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenie dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu. Žalovaný nie je procesným subjektom, ktorého by sa vyššie spomenutá povinnosť netýkala; pokiaľ sa chce v konaní úspešne brániť musí tvrdiť, a na svoje tvrdenia musí označiť dôkazy. Teória v tejto súvislosti hovorí o tzv. presúvaní dôkazného bremena. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkov konania v závislosti na aktuálnom stave (priebehu konania) a na tom, ako právne norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu.

33. Odvolací súd posúdil ako vecne správne závery súdu prvej inštancie o tom, že žalobca v žalobe netvrdil a listinnými dôkazmi bezpečne nepreukázal skutočnosti, na základe ktorých by súd jeho žalobe mohol vyhovieť. V konaní predložil len rozhodnutia správnych orgánov na úseku stavebného konania avšak žiadnym právne relevantným dôkazom nepreukázal dôvodnosť svojich tvrdení.

34. Súd prvej inštancie nevyhlásil možný úspech žalobcu v spore, avšak žalobca aj napriek poučeniu súdu neprodukoval žiaden dôkaz, ktorým by právne relevantne preukázal dôvodnosť uplatneného nároku spočívajúci v zásahu žalovanej do výkonu jeho vlastníckeho práva. V konaní neboli predložené ani geometrické plány, na ktoré v žalobe odkazoval (r. 1994, 1966), ktorými by mal byť preukázaný priebeh hranice, ktorý je v konaní sporný.

35. Aj z podaného odvolania vyplýva, že žalobca nevie určiť aké úlohy má znalec vykonať. Uvádza, že lomové body jeho pozemku sú trvalo označené podľa geometrického plánu z rokov 1994 a 1966, ktoré sú zapísané aj v katastri nehnuteľností a následne žiada vytýčiť lomové body vedené na správe katastra. Žiadal do konania prizvať geodeta (ktorého označuje znalcom). Na otázku súdu, čo má byť predmetom znaleckého dokazovania (zápisnica o pojednávaní dňa 11.08.2021, č.l. 83 spisu), žalobca nedal kvalifikovanú odpoveď aký dôkaz žiada vykonať a čo má byť predmetom znaleckého dokazovania.

36. V novom kontradiktórnom spore akým je Civilný sporový poriadok jednoznačne možno uzatvoriť, že je na procesnej diligencii strán sporu, aby uniesla nielen bremeno tvrdenia ale aj dôkazné bremeno a zároveň Civilný sporový poriadok výrazne obmedzuje dôkaznú iniciatívu súdu s výnimkou štyroch základných materiálnych korektívov. Dôkazná iniciatíva je jednoznačne a bezvýhradne v takomto prípade na stranách sporu, v danom prípade na strane žalobcu. V prípade, že súd prvej inštancie by sám vykonával bez akýchkoľvek ďalších návrhov žalobcu riadne a rozsiahle dokazovanie, došlo by k vážnemu zásahu do kontradiktórnosti samotného súdneho sporu a uvedený postup súdu by bolo možné hodnotiť ako taký, ktorý porušuje právo na spravodlivý proces vo vysokej intenzite. Správne preto súd prvej inštancie ponechal na žalobcovi aby predniesol také návrhy na dokazovanie, ktoré by zodpovedali preukázaniu dôvodnosti žalobou uplatneného nároku.

37. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nespĺnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamena automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t. j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

38. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno v spore a napriek poučeniu súdom prvej inštancie nereflektoval na výzvu súdu na späťvzatie žaloby a podanie nového návrhu prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu.

39. S prihliadnutím na vyššie uvedené, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

40. Zároveň v odvolacom konaní úspešnej žalovanej vo vzťahu k žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu podľa ustanovenia § 396 ods.1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

41. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).